

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“

ნულოვანი ემისიების მიღწევის გარდამავალი გეგმა

მოცემული დოკუმენტი დამტკიცებულია გენერალური დირექტორის მიერ: გიორგი აბრამიშვილი

სარჩევი

შესავალი.....	3
სტრატეგიული ვალდებულება	3
მიზნები და სამომავლო მიმართულებები	4
ადსრულების მექანიზმები	5
მმართველობა და პასუხისმგებლობები	5
მონიტორინგი და გასაჯაროვება	6
უწყვეტი გაუმჯობესება.....	6
გადახედვისა და განახლების პროცესი	7
დანართი #1: ემისიების მონაცემები, პროგნოზები და თავიდან არიდებული ემისიების მაჩვენებლები	8

შპს ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი ნულოვანი ემისიების მიღწევის გარდამავალი გეგმა

შესავალი

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ (AGD) დაარსდა 2013 წლის ივნისში, რომელიც ფლობს და ახორციელებს ჰიდროენერგეტიკულ პროექტებს საქართველოში. კომპანიამ, მესტიის მუნიციპალიტეტში, მდინარე ლახამზე, განავითარა ლახამი ჰესების კასკადი, რომელიც მოიცავს ლახამი 1 და ლახამი 2 ჰიდროელექტროსადგურებს. ბუნებრივ ჩამონადენზე მომუშავე სადგურების საერთო დადგმული სიმძლავრე შეადგენს ჯამში 16 მეგავატს და წლიურად საშუალოდ 80 მილიონ კილოვატსაათ ელექტროენერგიას გამოიმუშავენ. ლახამი ჰესები დაკავშირებულია ეროვნულ ქსელთან 35/6 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის მეშვეობით.

„ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“-ს თანამფლობელები არიან: შპს სი-სი-ი-ეიჩ ჰაიდრო III – კავკასიის განახლებადი ენერჯის ჰოლდინგი (CCEH), რომელიც არის საერთაშორისო საინვესტიციო ჰოლდინგური კომპანია, დაარსებული 2015 წელს, დასავლური ინვესტორების მონაწილეობით, და აქტიურად არის ჩართული საქართველოს ენერგეტიკულ სექტორში.

შპს ჯეო ჰიდრო კაპიტალ გრუპი - რომელიც დაარსდა 2013 წელს და სპეციალიზდება საქართველოში მცირე და საშუალო ჰიდროელექტროსადგურების განვითარებაზე. შპს ენერჯი სოლუშენსი – რომელიც დაარსდა 2014 წელს, ფოკუსირებულია მცირე და საშუალო ჰიდროელექტროსადგურების მშენებლობასა და განვითარებაზე, ასევე ჰიდროენერგეტიკის სფეროში საკონსულტაციო მომსახურების გაწევაზე.

სტრატეგიული ვალდებულება

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ იღებს სტრატეგიულ ვალდებულებას, ხელი შეუწყოს საქართველოში დაბალემისიანი ეკონომიკის განვითარებას და 2050 წლისთვის მიაღწიოს სათბურის აირების ნულოვან ემისიებს, პარიზის შეთანხმებასთან სრულ შესაბამისობაში.

მოცემული ვალდებულება სრულ შესაბამისობაშია საქართველოს განახლებულ ეროვნულ დონეზე განსაზღვრულ წვლილთან (NDC), რომელიც წარდგენილია გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენციის ფარგლებში და ითვალისწინებს 2030 წლისთვის სათბურის აირების ემისიების 47%-ით შემცირებას 1990 წლის დონესთან შედარებით. აღნიშნული მიზანი საერთაშორისო მხარდაჭერის პირობებში შეიძლება გაფართოვდეს და მიაღწიოს 50–57%-იან შემცირებას.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“, როგორც განახლებადი ენერჯის ოპერატორი, პირდაპირ უწყობს ხელს ქვეყნის დაბალემისიანი განვითარებას განახლებადი ელექტროენერჯის წარმოების გზით. კომპანიის ოპერაციული საქმიანობა ხასიათდება დაბალი ემისიების პროფილით და ამავდროულად ქმნის მნიშვნელოვან სისტემურ ეფექტს სათბურის აირების ემისიების შემცირების მიმართულებით, განახლებადი ელექტროენერჯის გენერაციისა და თავიდან არიდებული ემისიების უზრუნველყოფის გზით.

მოცემული ნულოვანი ემისიების მიღწევის გარდამავალი გეგმა ხორციელდება კომპანიის მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმასთან მჭიდრო ინტეგრაციით, რომელიც წარმოადგენს ემისიების აღრიცხვის, მიზნობრივი მაჩვენებლების განსაზღვრისა და შესრულების სისტემური მონიტორინგის ძირითად ოპერაციულ ჩარჩოს.

მოქმედების არეალი და ემისიების მართვის მიდგომა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ახორციელებს სათბურის აირების ემისიების მართვის ინტეგრირებულ და სტრუქტურირებულ მიდგომას, რომელიც მოიცავს პირდაპირი (Scope 1), არაპირდაპირი (Scope 2) და სხვა არაპირდაპირი (Scope 3) ემისიების კატეგორიებს.

კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით, როგორც მდინარის მოდინებაზე მომუშავე ჰიდროელექტროსადგურის შემთხვევაში, პირდაპირი (Scope 1) ემისიები მინიმალურია. აღნიშნული განპირობებულია იმით, რომ ელექტროენერჯის გენერაცია ეფუძნება მდინარის ბუნებრივი ნაკადისა და ჰიდრავლიკური ვარდნის გამოყენებას, საწვავის წვის პროცესის გარეშე. შესაბამისად, თბოსადგურებისგან განსხვავებით, წარმოების პროცესში არ ხდება წიაღისეული საწვავის გამოყენება, რაც მნიშვნელოვნად ზღუდავს სათბურის აირების ემისიებს.

ამასთანავე, ლახამი ჰესი წარმოადგენს მდინარის მოდინებაზე მომუშავე სქემას, რაც ამცირებს წყლის დაგუბების მასშტაბებს და არ ითვალისწინებს ფართომასშტაბიანი რეზერვუარის ფორმირებას. აღნიშნული სპეციფიკა ზღუდავს ორგანული ნივთიერებების დაშლასთან დაკავშირებული მეთანის ემისიების წარმოქმნის პოტენციალს. შედეგად, როგორც პირდაპირი (Scope 1) ემისიები, ასევე რეზერვუართან დაკავშირებული ემისიები შენარჩუნებულია დაბალ დონეზე, რაც აღნიშნული ტიპის ჰიდროენერჯიას განაპირობებს, როგორც დაბალემისიანი ენერჯის წყაროს.

ამავდროულად, ელექტროენერჯის მოხმარებასთან, კონტრაქტორების საქმიანობასთან, მომწოდებელთა ჯაჭვთან და ოპერირების მხარდამჭერ ფუნქციებთან დაკავშირებული არაპირდაპირი (Scope 2) და სხვა არაპირდაპირი (Scope 3) ემისიები იდენტიფიცირებულია და ექვემდებარება სისტემურ მართვას. კომპანია ახორციელებს პრაქტიკულ და პროპორციულ მიდგომას გადასვლის პროცესის მართვის მიზნით, რომელიც ორიენტირებულია:

- პირდაპირი (Scope 1) ემისიების დაბალი დონის შენარჩუნებაზე;
- ოპერირების ეფექტიანობის უწყვეტ გაუმჯობესებაზე;
- არაპირდაპირი (Scope 2) და სხვა არაპირდაპირი (Scope 3) ემისიების მართვის გაძლიერებაზე;
- ემისიებთან დაკავშირებული ასპექტების ინტეგრირებაზე შესყიდვების პროცესებსა და კონტრაქტორებთან თანამშრომლობაში.

ყოველივე ზემოაღნიშნული უზრუნველყოფს, რომ კომპანიის გარდამავალ პროცესში სრულად და სისტემურად იყოს გათვალისწინებული როგორც პირდაპირი (Scope 1), არაპირდაპირი (Scope 2) და სხვა არაპირდაპირი (Scope 3) ემისიები, ასევე ღირებულებათა ჯაჭვთან დაკავშირებული ზემოქმედებები.

მიზნები და სამომავლო მიმართულებები

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ განსაზღვრავს მკაფიო და მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ განვითარების გზას ნულოვანი ემისიების მიღწევის მიმართულებით. კომპანია მიზნად ისახავს 2050 წლისთვის მიაღწიოს ნულოვან ემისიებს, როგორც საკუთარი ოპერირების ფარგლებში, ისე შესაბამისი ღირებულებათა ჯაჭვის აქტივობებში, ხოლო მოკლე და საშუალო ვადიან პერიოდში შეინარჩუნოს დაბალი ემისიების პროფილი.

2030 წლისთვის შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ განსაზღვრავს შემდეგ მიზნებს:

- ეფექტიანი ოპერირების საფუძველზე პირდაპირი (Scope 1) და არაპირდაპირი (Scope 2) ემისიების დაბალი დონის შენარჩუნება;
- ენერგომოხმარების გაუმჯობესებისა და ოპერირების ოპტიმიზაციის გზით სხვა არაპირდაპირი (Scope 3) ემისიების ეტაპობრივი შემცირება;
- სხვა არაპირდაპირი (Scope 3) ემისიების აღრიცხვისა და მართვის სისტემების შემდგომი გაძლიერება;
- ოპერირების შედეგების საქართველოს ეროვნულ დონეზე განსაზღვრულ წვლილთან (NDC) გათვალისწინებულ კლიმატურ მიზნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

კომპანიის ემისიების სამომავლო მიმართულება ასახავს პირდაპირი (Scope 1) ემისიების თანმიმდევრულ და მართვად შემცირებას 2025 წლის 30 tCO₂eq-დან 2030 წლისთვის 13 tCO₂eq-მდე, რაც მიიღწევა ოპერირების ეფექტიანობის ზრდისა და ემისიების მართვის მექანიზმების გაძლიერების შედეგად.

აღნიშნული მიმართულება ეფუძნება რაოდენობრივად დასაბუთებულ პროგნოზებსა და წლიურ მიზნობრივ მაჩვენებლებს, რომლებიც განსაზღვრულია კომპანიის მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმაში. გეგმა მოიცავს ემისიების ფაქტობრივ მონაცემებს, შემცირების დინამიკასა და პროგნოზებს პირდაპირი (Scope 1), არაპირდაპირი (Scope 2) და სხვა არაპირდაპირი (Scope 3) ემისიებისთვის 2030 წლის ჩათვლით.

ამასთან, კომპანია აგრძელებს განახლებადი ელექტროენერჯის გენერაციას, რაც განაპირობებს მნიშვნელოვან თავიდან არიდებულ ემისიებს და წარმოადგენს კომპანიის ძირითად წვლილს სისტემურ დონეზე სათბურის აირების შემცირებაში. აღნიშნული მიიღწევა უფრო ემისიანტენსიური ელექტროენერჯის წყაროების ჩანაცვლების გზით, რაც ამცირებს ასეთ წყაროებზე დამოკიდებულებას.

ემისიების ისტორიული მონაცემები, პროგნოზები და თავიდან არიდებული ემისიების ინდიკატიური მაჩვენებლები დეტალურად არის წარმოდგენილი მოცემული გეგმის დანართი №1-ში.

აღსრულების მექანიზმები

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ნულოვანი ემისიების მიღწევის გარდამავალ გეგმას ახორციელებს პრაქტიკულ და გაზომვად ღონისძიებებზე დაფუძნებული მიდგომით, რომელიც სრულად არის ინტეგრირებული კომპანიის ყოველდღიურ ოპერირებაში. ძირითადი მექანიზმები მოიცავს:

- ჰიდროენერჯის გენერაციის ეფექტიანობის სისტემურ და უწყვეტ ოპტიმიზაციას;
- ოპერირების ფარგლებში ენერგომოხმარების მონიტორინგსა და მიზნობრივ შემცირებას;
- ემისიებთან დაკავშირებული ასპექტების ინტეგრირებას კონტრაქტორებისა და მომწოდებლების შერჩევისა და მართვის პროცესებში;
- პირდაპირი (Scope 1), არაპირდაპირი (Scope 2) და სხვა არაპირდაპირი (Scope 3) ემისიების სისტემურ აღრიცხვასა და მართვას;
- განახლებადი ელექტროენერჯის გენერაციასთან დაკავშირებული თავიდან არიდებული ემისიების ყოველწლიურ გამოთვლასა და გასაჯაროებას.

მოცემული მექანიზმები უზრუნველყოფილია სტრუქტურირებული მონაცემთა შეგროვებით, ეფექტიანი შიდა კოორდინაციითა და კომპანიის გარემოსდაცვითი და მდგრადობის მართვის ჩარჩოსთან სრულ შესაბამისობაში.

მმართველობა და პასუხისმგებლობები

ნულოვანი ემისიების მიღწევის გარდამავალი გეგმის განხორციელება ინტეგრირებულია შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“-ს კორპორაციული მმართველობის სისტემაში, რომელიც ეფუძნება ორდონიან სტრუქტურას და მოიცავს სამეთვალყურეო საბჭოსა და მენეჯმენტს.

სამეთვალყურეო საბჭო ახორციელებს კლიმატთან დაკავშირებულ სტრატეგიულ ზედამხედველობას, მათ შორის ემისიების მაჩვენებლების, კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და ნულოვანი ემისიების მიზნების მიღწევის პროგრესის რეგულარულ განხილვას.

კომპანიის დირექტორი უზრუნველყოფს გეგმის განხორციელებაზე საერთო პასუხისმგებლობას და მის შესაბამისობას კომპანიის სტრატეგიულ პრიორიტეტებთან.

გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი მენეჯერი და/ან შესაბამისი პასუხისმგებელი პირი უზრუნველყოფს ემისიების აღრიცხვის პროცესების კოორდინაციას, პროგრესის სისტემურ მონიტორინგს და მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმასთან თანხვედრას.

ტექნიკური და ოპერირების გუნდი პასუხისმგებელია ემისიების შემცირების ღონისძიებების პრაქტიკულ განხორციელებაზე, მათ შორის ოპერირების გაუმჯობესებისა და ეფექტიანობის ზრდის მიმართულებით.

კომპანია კოორდინირებულად თანამშრომლობს კავკასიის განახლებადი ენერჯის ჰოლდინგის გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი და მდგრადობის მიმართულების ხელმძღვანელთან, რომელიც უზრუნველყოფს ემისიების მონაცემებისა და გამოყენებული მიდგომების დამოუკიდებელ შეფასებასა და დამტკიცებას.

მონიტორინგი და გასაჯაროება

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ უზრუნველყოფს ემისიების მონიტორინგისა და გასაჯაროების სტრუქტურირებულ და გამჭვირვალე მიდგომას. კომპანია კვარტალურ საფუძველზე ახორციელებს სათბურის აირების ემისიების აღრიცხვას პირდაპირი (Scope 1), არაპირდაპირი (Scope 2) და სხვა არაპირდაპირი (Scope 3) კატეგორიების მიხედვით, განსაზღვრული მეთოდოლოგიებისა და შიდა შეფასების პროცესების საფუძველზე.

ნულოვანი ემისიების მიღწევის გარდამავალი გეგმა ხორციელდება მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმის მეშვეობით, რომელიც მოიცავს:

- წლიური ემისიების მონაცემებს: პირდაპირი (Scope 1), არაპირდაპირი (Scope 2) და სხვა არაპირდაპირი (Scope 3);
- თავიდან არიდებულ ემისიებს;
- შემცირების მიზნობრივ მაჩვენებლებსა და პროგნოზებს;
- შესრულების მონიტორინგსა და შეფასებას.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ასაჯაროებს ემისიების მონაცემებს, მიზნობრივ მაჩვენებლებსა და მიღწეულ პროგრესს შემდეგი არხების მეშვეობით:

- მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმა;
- წლიური გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი ანგარიში;
- კომპანიის კორპორაციული ვებგვერდი

აღნიშნული უზრუნველყოფს გამჭვირვალობას, თანმიმდევრულობასა და შესაბამისობას მდგრადობის ანგარიშების საერთაშორისო პრაქტიკასთან.

უწყვეტი გაუმჯობესება

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ იღებს ვალდებულებას კლიმატურ ცვლილებებთან დაკავშირებული გარდამავალი მიდგომის უწყვეტ გაუმჯობესებაზე. ნულოვანი ემისიების მიღწევის გარდამავალი გეგმა რეგულარულად გადაიხედება და განახლება, რათა ის ასახავდეს:

- საქართველოს კლიმატური ვალდებულებების განახლებებს, მათ შორის ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული წვლილის (NDC) გადახედვას;
- ემისიების მონაცემების სიზუსტისა და აღრიცხვის სისტემების გაუმჯობესებას;

- საერთაშორისო სტანდარტებისა და საუკეთესო პრაქტიკის განვითარებას;
- ოპერირების გაუმჯობესებისა და ეფექტიანობის ზრდის ღონისძიებებს.

აღნიშნული უზრუნველყოფს, რომ კომპანიის განვითარების გზა ნულოვანი ემისიების მიმართულებით დარჩეს სანდო, აქტუალური და განვითარებად მოთხოვნებთან შესაბამისობაში.

გადახედვისა და განახლების პროცესი

მოცემული ნულოვანი ემისიების მიღწევის გარდამავალი გეგმა ექვემდებარება ყოველწლიურ გადახედვას, მისი აქტუალობის, სიზუსტისა და კომპანიის ოპერირებასთან, აგრეთვე გარე გარემოში მიმდინარე ცვლილებებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად.

გადახედვის პროცესს კოორდინაციას უწევს გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი მენეჯერი და/ან შესაბამისი პასუხისმგებელი პირი, რომელიც აფასებს პროგრესს, საჭიროების შემთხვევაში ახორციელებს გეგმის ძირითადი კომპონენტების განახლებას და უზრუნველყოფს მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმასთან თანმიმდევრულ შესაბამისობას.

მოცემული გეგმა განიხილება და მტკიცდება კომპანიის დირექტორის მიერ, ხოლო დამატებით ზედამხედველობასა და ვალიდაციას უზრუნველყოფს ჰოლდინგის გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი და მდგრადობის მიმართულების ხელმძღვანელი.

დანართი #1: ემისიების მონაცემები, პროგნოზები და თავიდან არიდებული ემისიების მაჩვენებლები

წელი	პირდაპირი Scope 1 (tCO ₂ eq)	არაპირდაპირი Scope 2 (tCO ₂ eq)	სხვა არაპირდაპირი Scope 3 (tCO ₂ eq)	არიდებული ემისიები (tCO ₂ eq)
2021	188	78	N/A	8,385
2022	102	24	N/A	12,128
2023	56	5	N/A	12,286
2024	55	0.6	9	10,592
2025	41	0,1	13	10,925
2026	53	0.5	8.5	11,100 ₁
2027	50	0.5	8	11,500
2028	48	0.4	7.5	11,600
2029	45	0.4	7	11,700
2030	39	0.4	6.3	11,800